

vor Ændring ikke bliver vedtagen. Jeg maa indtil videre hævde, at det ikke er afkræftet, at 5000 Kr.s Vunderingssum bør være ens over hele Landet, og at det maa anses for heldigt, at alle blive stillede lige for Loven.

P. G. C. Jensen: Jeg beklager, at det ikke er lykkedes Udvalget eller i alt Fald dem, der maatte dele den Opfattelse, jeg nu vil gøre gældende, at faa en Forandring i Lovforslagets § 11, altsaa paa det finansielle Punkt. Jeg maa sige, at i Modsætning til, hvad jeg ved forskellige Lejligheder har set affattet i Finansministeriet, finder jeg dette Punkt temmelig uheldigt affattet. I § 10 er der Tale om, at det saakaldte Statslaan, der ydes Husmanden, skal prioriteres i Ejendommen — næst efter mulige paahvilende Grundbyrder, d. v. s. hvad vi kalde med 1ste Prioritet, og naturligvis maa man respektere, hvad der maatte hvile i Forvejen af saadanne faste Afgifter. Men saa staar der i § 11, at en Del af Laanesummen skal udredes af Statslaanefonden, og den anden Del bemyndiges Finansministeren til at tilvejebringe gennem en eller flere Kreditforeninger. Derom skal jeg bemærke, at det kan man slet ikke bemyndige Finansministeren til, eftersom ingen af de nu bestaaende Kreditforeninger i alt Fald vil kunne inlade sig paa de Vilkaar, dette Lovforslag forudsætter. Der er nemlig Spørgsmaal om at give Kreditforeningslaan, som skulle være uden Afdrag, indtil hele Restlaanet, det Laan, der gives af Statskassen eller Statslaanefonden, er afdraget. Efter § 10 skal nemlig først den Del af Laanet afdrages, som Statslaanefonden skal udrede, og først naar man er færdig med det, hvilket vil vare et halvt Hundrede Aar, skal man begynde at afdrage paa Kreditforeningslaanet. Men Kreditforeninger, hvis Laan slet ikke afdrages, ere noget, vi ikke kende i Øjeblikket, noget, der ikke eksisterer og efter al Sandsynlighed aldrig vil komme til at eksistere, fordi det er i Modstrid med Kreditforeningernes Princip. Jeg ved ikke, hvad man har tænkt sig ved at forudsætte noget saadant som, at man kan tilvejebringe Laan gennem en eller flere Kreditforeninger, men det er en given Ting, at de øvrige Bestemmelser i Loven staa i absolut Modstrid med dette Princip. — Af mere formel Natur er det, at Finansministeren overhovedet ikke kan tilvejebringe Laan gennem Kreditforeninger. Det kan Finansministeren overhovedet ikke gøre af

den Grund, at det altid maa blive Ejeren af Ejendommen, der skal udstede Obligationen til Kreditforeningen. Man maatte altsaa i Stedet for at sige, at Finansministeren bemyndiges til at tilvejebringe Laanet, sige, at det skal paalægges den Husmand, der faar Laan af Statskassen, saa snart Finansministeren forlanger det, at udstede en saadan Obligation til Kreditforeningen, saaledes at Statskassen eller Finansministeren paa Statens Vegne overtager de Obligationer, hvori Laanet udbetales. Som det staar her, er der i Virkeligheden ingen, der kender til Kreditforeningers indre Indretning, der er i Stand til at forstaa den hele Ordning, man her har tænkt sig.

Til alt dette kommer, at hele denne Ordning er umaadelig dyr, det er erkendt af Finansministeren for et Øjeblik siden. Den vil efter hans Udtalelser koste $\frac{1}{2}$ pCt. mere i Rente om Aaret end almindelige Statslaan, men Grunden til, at man maatte gaa den Vej, er den, at man ikke i Utide skal forøge Statsgælden. Ja, man kunde jo spørge, om man ikke overhovedet burde afholde sig fra at træffe Foranstaltninger, som man ikke kan komme igennem, uden at man skal gøre Laan, der ere dyrere end saadanne Laan, som man først og fremmest efter sine Forholds Beskaffenhed og Natur burde optage. Det er dog en Ting, som selv de mest velstillede ikke ville inlade sig paa: at gøre dyrere Laan, end deres hele Status gør rimeligt, for der ved at kunne opfylde et eller andet Formaal, som de meget godt kunde opsætte eller lade være at inlade sig paa. Men det er heller ikke gjort med at sige, at man kommer til at betale $\frac{1}{2}$ pCt. mere om Aaret i en lang Aarrække. Men i ethvert Tilfælde antager jeg, det er Lovforslagets Mening, at det Indskud af 2— $2\frac{1}{2}$ pCt., som skal gøres til Kreditforeningerne, skal uden for, hvad der kommer ud af Obligationerne, betales af Statskassen efter § 11. Naar den højtærede Finansminister skal skride til at lade en Husmand tage et Laan i Kreditforeningen, skal der betales et Indskud, som er 2— $2\frac{1}{2}$ pCt., der skal betales et aarligt Bidrag til Reservefonden og til Administrationsfonden. Af hvem? Af Statskassen. Der skal betales Afdrag paa en Del af disse Laan, medmindre vi da faa en hel ny Slags Kreditforeninger, som endnu ingen kender. Hvem skal betale disse Afdrag? Der er i §§ 10 og 11 en saadan Mængde uløste Gaader, som ingen kan se nogen Løsning paa. Det vilde have været meget naturligere, om